

LEVEL UP: COMPETENCES OF THE FUTURE ROZWÓD W RODZINIE/ ROZPAD RODZINY

SCENARIUSZ 2

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oświęcimiu we współpracy z
UK- BUTTERFLIES LTD z Wielkiej Brytanii

EDU SMART TRAINING CENTER LIMITED z Irlandii

realizuje projekt ERASMUS+, Akcja 2:

Partnerstwa strategiczne na rzecz kształcenia i szkoleń zawodowych pn.:

„Level up- competences of the future”

2018-1-PL01-KA202-050624

Projekt jest dofinansowany z programu Erasmus+

Scenariusz 2

Temat: - Rozwód w rodzinie / rozpad rodziny

Czas trwania spotkania: 3 godziny zegarowe podzielne na spotkania.

Odbiorcy:

Odbiorcami spotkań są rodziny, w których jest rozwód i rodziny w trakcie rozwodu lub kiedy jest sytuacja kryzysowa zmierzająca do rozwodu. Ze scenariusza mogą korzystać pracownicy socjalni, asystenci rodziny, koordynatorzy rodziny oraz wszyscy pozostali specjaliści pracujący z rodziną borykającą się z trudnościami wynikającymi z rozwodu.

Uczestnicy

W spotkaniach może uczestniczyć cała rodzina, poszczególni członkowie rodziny samodzielnie, osoby dorosłe bez dzieci lub osoby dorosłe z dziećmi np.:

- Mama z dzieckiem/ dziećmi
- Tata z dzieckiem/ dziećmi
- Mama i tata z dzieckiem/ dziećmi
- Mama z tatą
- Cała rodzina

W uzasadnionych przypadkach można na spotkanie zaprosić osoby istotne z życia dziecka/dzieci np. babcia, dziadek itp.

Metody pracy

- studium przypadku (case study)
- psychoedukacja
- miniwykład
- praca w grupach
- praca indywidualna
- techniki relaksacyjne
- burza mózgów

Materiały potrzebne do realizacji spotkania:

- karty pracy
- pisaki
- kredki
- markery
- nożyczki
- kartki samoprzylepne
- papier flipchart
- kartki A4
- długopisy

Scenariusz zawiera w sobie ćwiczenia i indywidualne karty pracy na 3 spotkania trwające 1 godzinę zegarową każde.

Osoba korzystająca decyduje sama w jakiej kolejności skorzysta z proponowanych treści.

Spotkanie 1

Przebieg spotkania

Jeśli pracownik widzi klienta pierwszy raz, przedstawia się i korzysta ze scenariusza pt. Rozwód.

Przedstawienie się prowadzącego/ prowadzących zajęcia. Powitanie rodziny

- Imię, nazwisko,
- Wykształcenie,
- Doświadczenie zawodowe
- Zainteresowania

Pracownik przedstawia cel programu spotkania.

Ten scenariusz jest przeznaczony do pracy z klientem wcześniej już poznanym.

Pracownik wita klienta i podsumowuje dotychczas wykonane działania.

Cel spotkań:

Celem zajęć jest psychoedukacja rodziny w zakresie form pomocy w przypadku rozwodu i jego następstw dla poszczególnych członków. Podczas zajęć uczestnicy poznają miejsca, w których mogą uzyskać pomoc w przypadku kryzysu okołorozwodowego, poznają formy i procedury przyznawanej pomocy dla poszczególnych członków rodziny. Uczestnicy zapoznają się z prawami i obowiązkami rodziców i dzieci, którzy są zaangażowani w sytuację rozwodową, poznają również konsekwencje. Poznają również konsekwencje psychologiczne rozwodu dla całej rodziny, zwiększą świadomość przeżywanych uczuć przez poszczególne osoby i zdobędą kompetencje pozwalające im zredukować negatywne skutki rozwodu.

Planowane jest osiągnięcie przez uczestników spotkań następujących rezultatów:

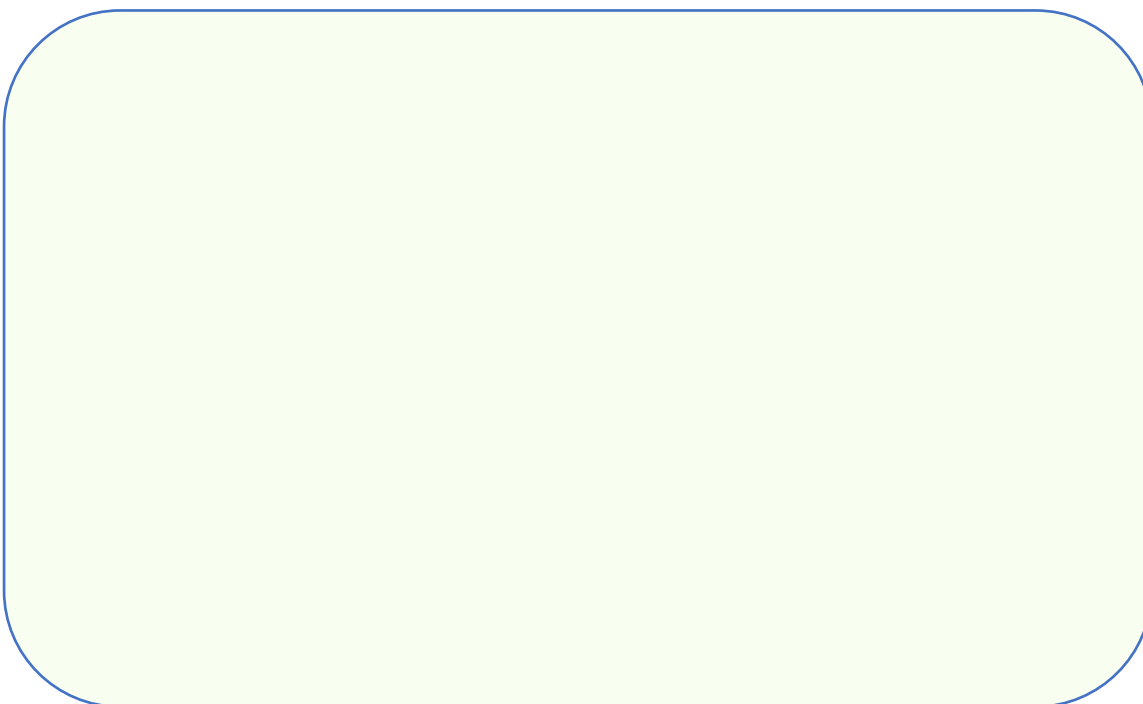
- Zdobycie wiedzy na temat instytucji pomocowych
- Uporządkowanie swoich myśli
- Skuteczne zarządzanie emocjami
- Ustanowienie plan działania
- Ustanowienie planu pomocy
- Ustanowienie planu samopomocy

Opisanie szerzej czego dotyczy scenariusz:

Scenariusz zajęć ma na celu zapoznanie uczestników z metodami pracy z rodziną, w której pojawił się rozwód lub sytuacja kryzysowa prowadząca do rozwodu. Poznamy główne formy pomocy, jakie możemy zaoferować rodzinie i jej poszczególnym członkom, postaramy się szerzej zrozumieć czego dotyczy kryzys w rodzinie i jak można doprowadzić do pomyślnego rozwiązania. Skupimy się na poznaniu wiedzy na temat rozwoju rodziny, jej poszczególnych faz, aby trafniej zdiagnozować przyczyny kryzysu i adekwatnie dobrać metody wsparcia.

Poszczególne zadania warsztatowe będą służyły zwiększeniu zrozumieniu danych zagadnień, wyposażą uczestników w konkretne narzędzia pracy z rodziną, jak również pozwolą zwiększyć kompetencje interpersonalne, aby lepiej radzić sobie w kryzysie okołorozwodowym.

Następnie przekazuje klientowi kartę do sporządzenia notatek. Po wypełnieniu przez klienta Karty Pracy, pracownik odpowiada na pytania. Jeśli pracownik nie zna odpowiedzi na zadane pytania, informuje o tym klienta wskazując na czas i sposób udzielenia odpowiedzi.

Spotkanie 2

Podczas drugiego spotkania pracownik wraz z klientem pracuje na Indywidualnych kartach pracy. Pracownik przynosi wcześniej wydrukowane karty pracy i rozdaje osobom, z którymi pracuje.

Zadanie 1 (Indywidualna karta pracy)

Członkowie rodziny otrzymują kartki, na których mają za zadanie wypisać znane im formy pomocy w przypadku wystąpienia rozwodu lub sytuacji okołorozwodowej w rodzinie. Po zakończeniu każda z osób czyta swoje odpowiedzi ...

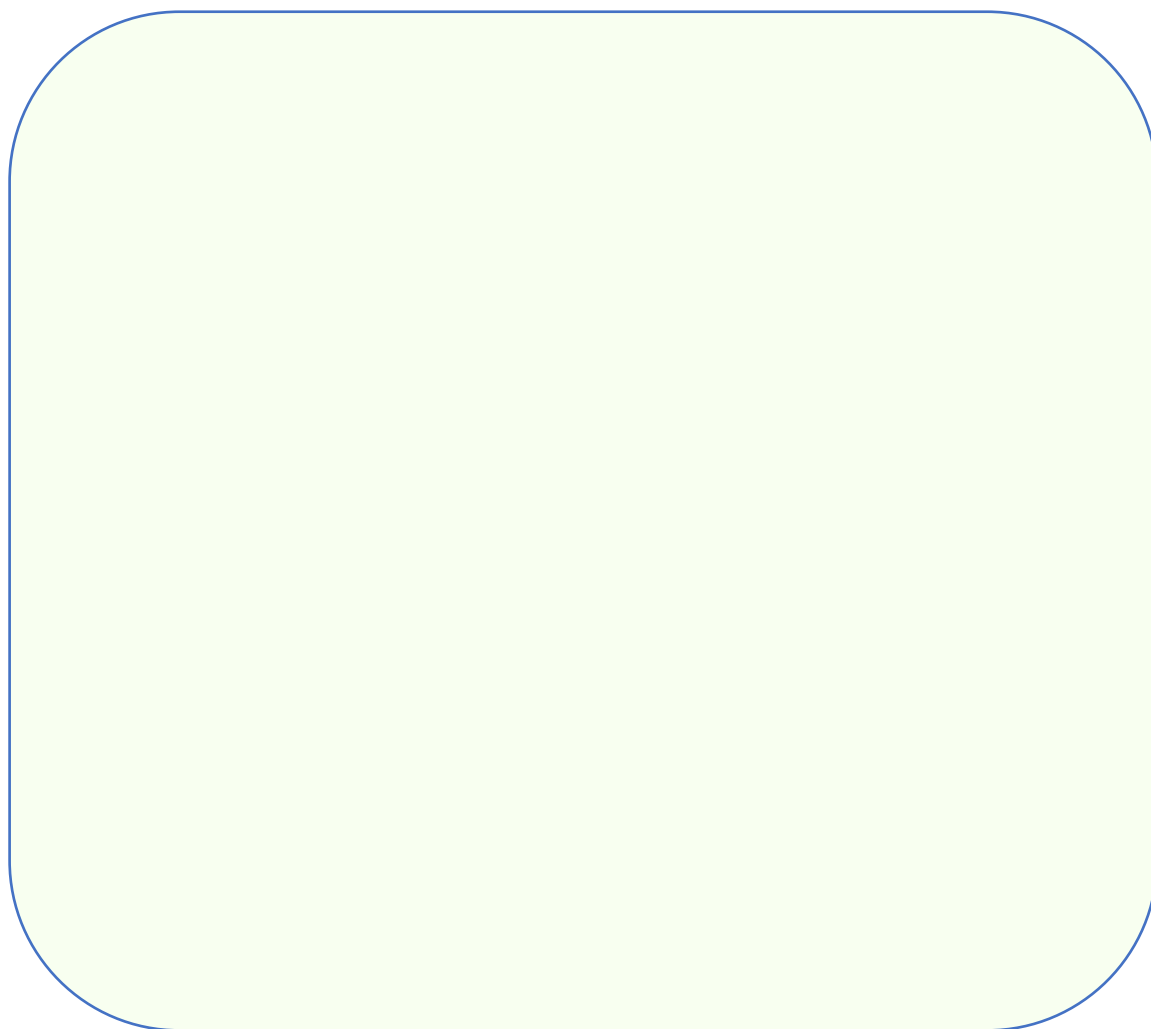
Następnie prowadzący rozdaje każdemu z osobna kartę pracy z nazwami instytucji, miejsc pomocy, do których można się zwrócić w trudnej sytuacji. Uczestnicy zaznaczają „+” kiedy miejsce pomocy jest im znane i „-” jeżeli nie znają danej formy pomocy.

Karta Informacyjna

Ośrodek Interwencji Kryzysowej		Ośrodek wsparcia dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem	
Ośrodek Pomocy Społecznej		Psycholog/Pedagog szkolny	
Centrum Pomocy Rodzinie		Poradnia Zdrowia Psychicznego	
Poradnia Psychologiczno-Terapeutyczna		Psychiatra	
Mediacja		Psychoterapia	

Po zakończeniu prowadzący omawia ćwiczenie. Sprawdza które miejsca są znane i kiedy, z jakim problemem osoba się zgłosiła. Uzupełnia wiedzę członków rodziny na temat każdej instytucji, zaznaczając jakiego rodzaju pomoc może im być zaoferowana, jakie są warunki i procedury.

Następnie przekazuje klientowi kartę do sporządzenia notatek. Po wypełnieniu przez klienta Karty Pracy, pracownik odpowiada na pytania. Jeśli pracownik nie zna odpowiedzi na zadane pytania, informuje o tym klienta wskazując na czas i sposób udzielenia odpowiedzi.

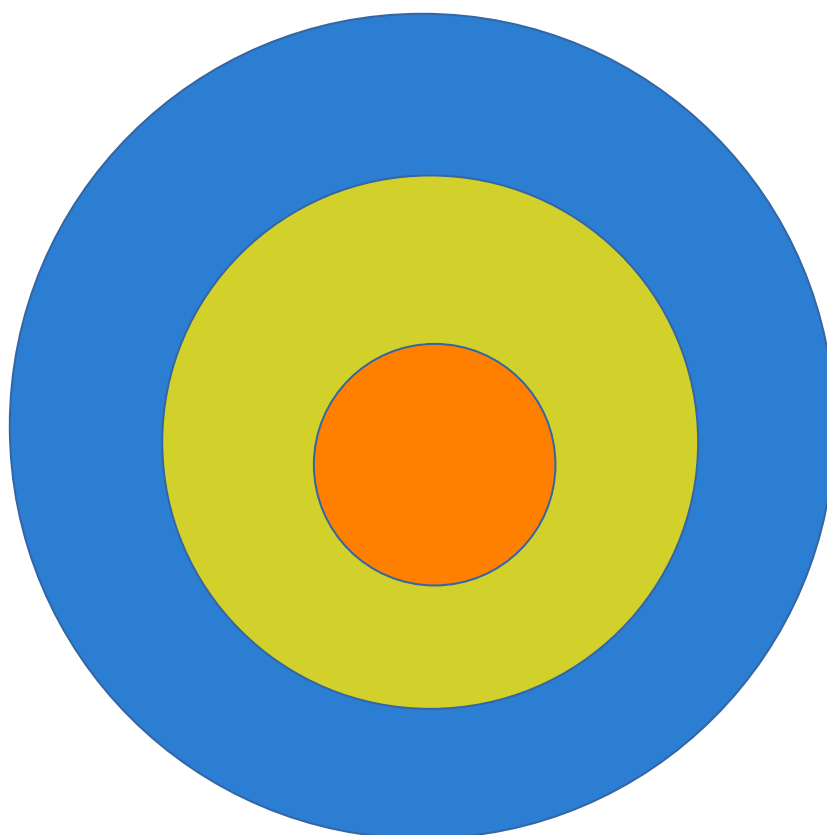

Spotkanie 2

Na tym spotkaniu członkowie rodziny będą mieli okazję przyjrzeć się emocjom i uczuciom jakie im towarzyszą w związku z sytuacją doświadczanego rozvodu. Rodzina zapozna się również z psychologicznym rozumieniem rozvodu jako formy żałoby, wraz z etapami przeżywania straty.

Każdy z uczestników otrzymuje zestaw różnych emocji, uczuć, zachowań i stanów psychicznych w formie wydrukowanych wcześniej etykiet (w pustych miejscach uczestnicy mogą wpisać własne propozycje). Zadaniem członków rodziny jest rozpoznanie własnych stanów psychicznych i umieszczenie ich na kole w zależności od ich natężenia (najsilniej odczuwane emocje w centrum, słabsze bliżej brzegów).

Karta pracy

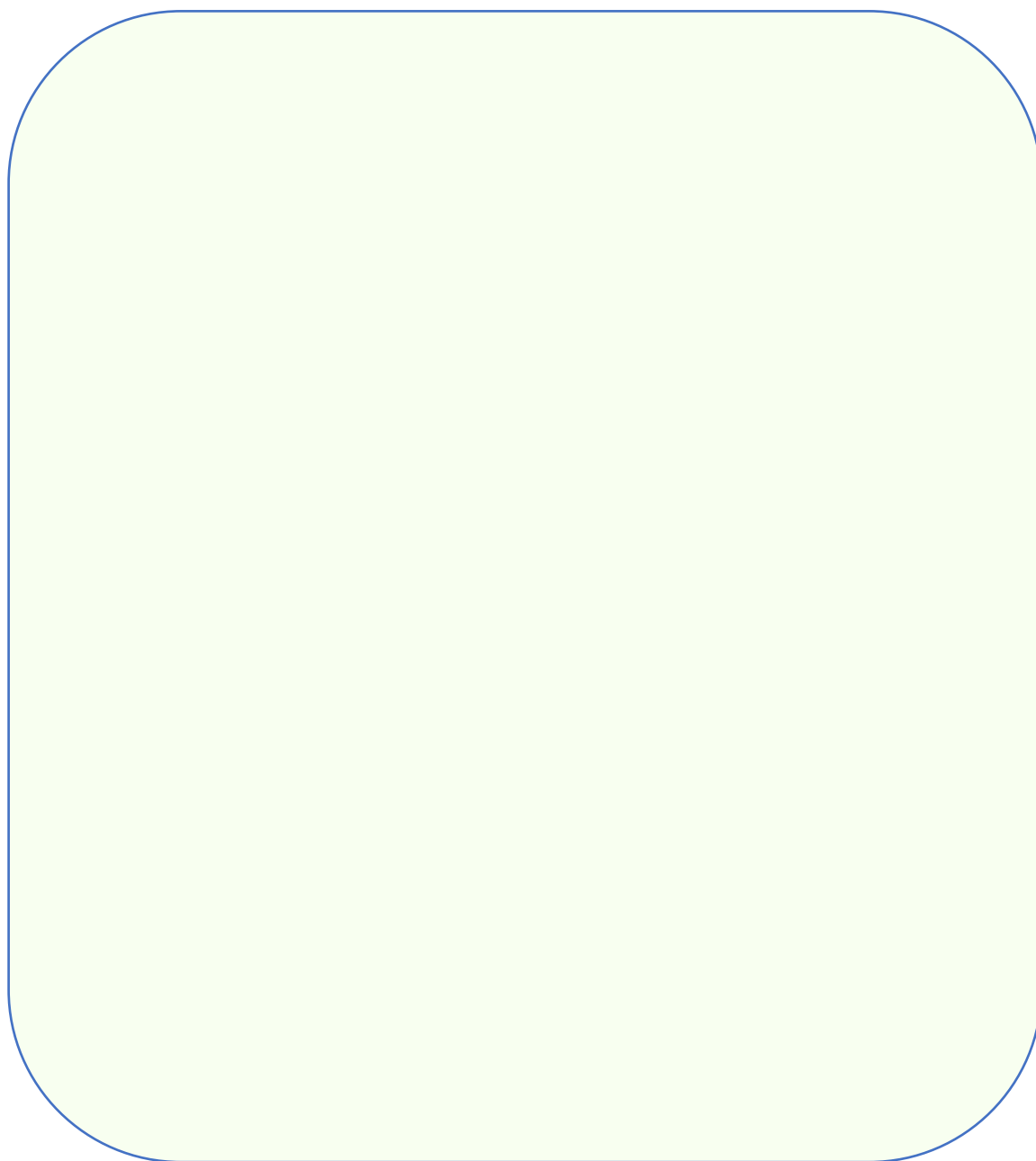

Niechęć do rozmowy	Gniew	Obniżone poczucie bezpieczeństwa	Brak zrozumienia	Częsty płacz
Poczucie winy	Smutek	Utrata Nadziei	Szok	Problem z koncentracją
Złość	Odrętwienie	Wrogość otoczenia	Obniżone poczucie własnej wartości	Poczucie odrzucenia
Natłok myśli	Nienawiść	Ból	Problemy z pamięcią	Lęk
Akceptacja	Nadmiar odpowiedzialność	Spokój	Brak wsparcia	Osamotnienie
Niepokój	Wycofanie	Nerwowość	Myśli samobójcze	Śmiech
Wewnętrzne rozdarcie	Zawiedzenie	Strach	Obojętność	Bezradność

Następnie prowadzący wypisuje na flipczarcie pięć kolumn, każda odpowiadająca danej fazie żałoby. Zapoznaje uczestników z rozumieniem rozvodu jako formy utraty, przyporządkowując wybrane przez nich emocje i stany psychicznego do konkretnych etapów przeżywania straty. Warto w rozmowie z rodziną zaznaczyć, że granice faz nie są stałe i mogą się przenikać, toteż naturalnym jest w okresie kryzysu okołorozwodowego odczuwać różne, czasem sprzeczne emocje w krótkim okresie.

<i>Zaprzeczenie</i>	<i>Złość</i>	<i>Negocjowanie</i>	<i>Depresja</i>	<i>Akceptacja</i>

Następnie przekazuje klientowi kartę do sporządzenia notatek. Po wypełnieniu przez klienta Karty Pracy, pracownik odpowiada na pytania. Jeśli pracownik nie zna odpowiedzi na zadane pytania, informuje o tym klienta wskazując na czas i sposób udzielenia odpowiedzi.

Spotkanie 3

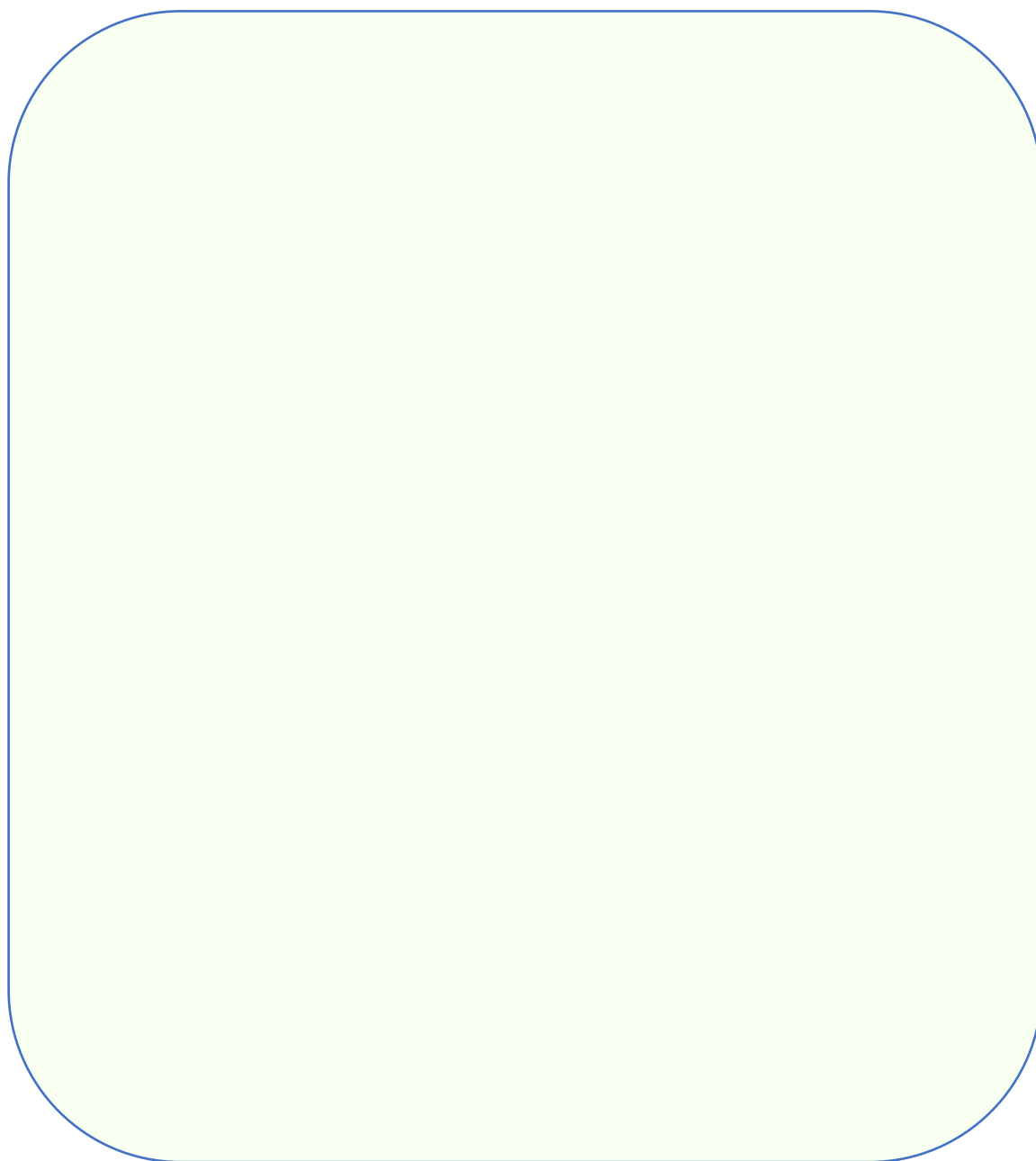
Zadanie Karta pracy dla rodzica

Rodzic ma za zadanie dokończyć w dowolny sposób dwa zdania umieszczone na karcie. Zalecane jest, aby wymienić przynajmniej 5 rzeczy, które zaobserwował u swojego dziecka. Zadanie rodzic powinien wykonać podwójnie, raz dla zachowań, które go niepokoją, drugi raz dla zachowań, które go cieszą, uspokajają.

Ostatnio moje dziecko częściej...	Ostatnio moje dziecko rzadziej...
<ul style="list-style-type: none">•••••	<ul style="list-style-type: none">•••••

W skali od 1 – 10 czerwonym flamastrem zaznaczają przy swoich odpowiedziach, które zachowania dziecka najbardziej ich niepokoją, a kolorem zielonym, które zachowania ich cieszą.

Następnie przekazuje klientowi kartę do sporządzenia notatek. Po wypełnieniu przez klienta Karty Pracy, pracownik odpowiada na pytania. Jeśli pracownik nie zna odpowiedzi na zadane pytania, informuje o tym klienta wskazując na czas i sposób udzielenia odpowiedzi.

Wspólne porozumienie i plan działania – podpisuje pracownik i klient

Podpis pracownika

Podpis klienta

Data

Data

.....

.....

Pracownik dziękuje klientowi za współpracę i zaangażowanie; chwali klienta mówiąc, że to było bardzo udane i owocne spotkanie. Informuje klienta o terminie i sposobie kontaktu odnoście dalszych spotkań.

Karta Informacyjna dla klienta

Karta zawiera najczęstsze objawy krótko- i długoterminowe dla dzieci, które doświadczyły rozpadu rodziny. Rozdaj karty rodzicom, aby wspólnie głośno je przeczytali i zastanowili się, czy ich dziecko przejawia wymienione zachowania. Prowadzący z rodzicami starają się zdiagnozować potrzeby dziecka i ustalić adekwatną formę pomocy (np. terapia, konsultacja rodzinna czy indywidualna).

Skutki krótkoterminowe:

Jak pokazują badania, statystycznie dzieci rozwiedzionych rodziców:

- są bardziej agresywne w stosunku do nauczycieli i rodziców,
- są bardziej depresyjne, apatyczne,
- mają więcej problemów z nauką, w czym mieści się także przerywanie nauki, porzucanie szkół,
- cierpią na większe problemy emocjonalne niż ich rówieśnicy z pełnych rodzin,
- są bardziej skłonne do zachowań destrukcyjnych – więcej z nich jest diagnozowanych i leczonych z ADHD,
- są dwa do trzech razy częściej kwalifikowane przez szkoły do pomocy psychologicznej,
- są częściej hospitalizowane, także ze względu na problemy psychiatryczne,
- częściej sprawiają trudności wychowawcze,
- przejawiają większą skłonność do uzależnień,
- częściej mają zaniżoną samoocenę,

Rozwód to także rzadko uświadamiane skutki długoterminowe.

Badacze diagnozują skutki rozvodu, które ujawniają się dopiero w życiu dorosłym dzieci, których rodzice się rozwiedli.

Statystycznie dorosłe dzieci rozwiedzionych rodziców:

- jako nastolatki wcześniej angażują się w aktywność seksualną, mają więcej partnerów seksualnych (co za tym idzie – wyższą zachorowalność na choroby weneryczne),
- zarówno w okresie dojrzewania, jak i w dorosłości mają więcej dzieci pozamażeńskich niż osoby z rodzin pełnych,
- częściej uznają aborcję za rozwiązanie problemu niechcianego dziecka poczętego z przypadkowym partnerem,
- w 25% jako nastolatki (w porównaniu z 9% nastolatków z rodzin pełnych) sięgają po alkohol lub/i narkotyki przed ukończeniem 14 roku życia,
- aż w 85% sięgając po alkohol lub/i narkotyki uzależniają się od nich zanim ukończą 17 rok życia (w porównaniu z 24% nastolatków z rodzin pełnych),
- uzyskują niższe wykształcenie, mniejszy prestiż zawodowy i gorzej zarabiają niż dorośli z rodzin pełnych,
- dorastając w stabilnej rodzinie porozwodowej osiągają podobne wyniki w nauce jak dzieci z żyjących w ubóstwie rodzin pełnych,
- jako dorośli mężczyźni trzykrotnie częściej doświadczają myśli samobójczych niż mężczyźni z rodzin pełnych,
- jako dorosłe kobiety o 83% częściej doświadczają myśli samobójczych niż kobiety z rodzin pełnych,
- mają dwukrotnie wyższe prawdopodobieństwo wystąpienia zawału niż u osób z rodzin pełnych (nawet gdy bierze się pod uwagę wpływ takich czynników jak ogólny stan zdrowia, otyłość, palenie papierosów, konsumpcja alkoholu itp.),
- rzadziej wstępują w związek małżeński i częściej się rozwodzą,

- doświadczają poważniejszych i częstszych problemów psychicznych niż ludzie wychowani w rodzinach pełnych.

Notatki własne